

EVALUAČNÍ PLÁN PROCESU MÍSTNÍHO AKČNÍHO PLÁNOVÁNÍ

O B D O B Í 2 0 1 4 - 2 0 2 0

Obsah

1	ÚVOD	2
2	CÍL EVALUACE	3
3	POSTUP EVALUACE	4
4	EVALUAČNÍ DESIGN	5
5	EVALUAČNÍ KRITÉRIA A OTÁZKY	6
5.1	ÚČELNOST	6
5.1.1	<i>Do jaké míry se v našem území podařilo dosáhnout hlavního i dílčích cílů MAP?.....</i>	6
5.1.2	<i>Co v dosažení těchto cílů bránilo nebo jim naopak pomáhalo? .....</i>	7
5.1.3	<i>Do jaké míry se dařilo postupovat v souladu s principy MAP? .....</i>	7
5.2	DOPADY.....	8
5.2.1	<i>Co se změnilo díky akčnímu plánování v našem území?.....</i>	8
5.2.2	<i>Co akční plánování přineslo jednotlivým aktérům v území?.....</i>	9
5.2.3	<i>Co přinesla spolupráce s dalšími projekty k naplňování cílů MAP? .....</i>	9
5.3	UDRŽITELNOST	9
5.3.1	<i>Jakým způsobem se v MAP bude pokračovat? .....</i>	9
5.3.2	<i>Je plán udržitelnosti MAP realistický? .....</i>	10
6	CÍLOVÉ SKUPINY EVALUACE.....	11
7	HARMONOGRAM REALIZACE EVALUACE	12
8	VÝSLEDEK EVALUACE – ZÁVĚREČNÁ EVALUAČNÍ ZPRÁVA	13
9	POUŽITÉ ZKRATKY	14

1 ÚVOD

Dokument Evaluační plán procesu místního akčního plánování byl sepsán pro potřeby realizace projektu MAP ORP LITOMĚŘICE III, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0022997, který je realizován na území SO ORP Litoměřice od 1. 6. 2022 do 30. 11. 2023 z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV), výzvy č. 02_20_082 Akční plánování v území. Tvorba Evaluačního plánu je povinnou součástí aktivity: A2 Evaluace procesu místního akčního plánování (dle Přílohy č. 3 – Postupy MAP III, Metodika tvorby místních akčních plánů v oblasti vzdělávání, verze 2).

Programový dokument OP VVV v prioritní ose 3 uvádí jako jeden z očekávaných výsledků následující: „Zvýšení kompetencí pracovníků veřejné správy, zřizovatelů, ředitelů a pedagogů pro využití monitoringu a hodnocení jako nástrojů pro řízení změn a podporu dalšího rozvoje s cílem zlepšování rovných příležitostí a kvality ve vzdělávání na všech úrovních. Nové kompetence budou užívat přímo v praxi při vytváření, vedení a vyhodnocování krajských a místních akčních plánů rozvoje vzdělávání, plánů aktivit pro rozvoj vzdělávání jednotlivých škol a v kariérním systému.“

K dosažení tohoto výsledku byly výzvami č. 02_15_005 Místní akční plány rozvoje vzdělávání a č. 02_17_047 Místní akční plány rozvoje vzdělávání II podpořeny projekty tak, aby ve svém území za dodržení principů komunitního plánování mohly zlepšit kvalitu vzdělávání v MŠ a ZŠ. Toho mělo být dosaženo společným informováním, vzděláváním a plánováním partnerských aktivit pro následné společné řešení místně specifických problémů a potřeb a vyhodnocování přínosů spolupráce.

Evaluační plán stanovuje cíle evaluace, evaluační otázky, kritéria, harmonogram a definuje klíčové aktéry evaluačního procesu.

Evaluace bude prováděna interním pracovníkem, jehož výhodou je lepší znalost prostředí projektu a jednotlivých aktérů. Evaluátor úzce spolupracuje s RT MAP a ŘV MAP, bude nezávislý a nebude hodnotit aktivity, na kterých se sám podílel.

2 CÍL EVALUACE

Cílem evaluace je vyhodnocení celého procesu místního akčního plánování ve vzdělávání, který probíhal v území v programovém období 2014-2020, respektive do roku 2023 (podle pravidla N+3), prostřednictvím projektů:

- *MAP ORP LITOMĚŘICE I* (reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_005/0000588)
  - projekt realizován od 1.4.2016 – 31.3.2018
- *MAP ORP LITOMĚŘICE II* (reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0008586)
  - projekt realizován od 1.6.2018 – 31.5.2022

Hlavním cílem evaluace pak bude zjišťování, jaký vliv mělo místní akční plánování na jednotlivé zapojené subjekty (děti a žáky, rodiče, ředitele a učitele, zřizovatele a další), jaké přineslo změny a přínosy, a naopak, jakým výzvám museli jednotliví aktéři během realizace projektu čelit. Minimálně bude vyhodnoceno, zda bylo dosaženo cílů MAP a zda se postupovalo v souladu s principy MAP (účelnost), co akční plánování v území změnilo a přineslo aktérům v území (dopady) a zda je zajištěno, že se v akčním plánování bude v území pokračovat (udržitelnost). Budou zodpovězeny základní evaluační otázky, příp. doplňující podotázky tam, kde jsou k zodpovězení základních evaluačních otázek nezbytné.

3 POSTUP EVALUACE

Na začátku realizace této aktivity si evaluátor společně s RT MAP zrekapituluje cíle celého akčního plánování v území (čeho a jakým způsobem se mělo v daném území dosáhnout), sestaví evaluační otázky, stanoví evaluační design (jakým způsobem bude na otázky odpovězeno, jaká data k tomu budou potřeba, jakým způsobem budou tato data sbírána a zpracována, jakým způsobem bude zajištěna nezávislost evaluace) a harmonogram evaluace.

Bude vyhodnocena účelnost, dopady a udržitelnost MAP.

Při přípravě evaluace postupuje RT MAP podle těchto bodů:

a) stanovení cílů evaluace a evaluačních otázek

Evaluátor společně s RT MAP a ŘV MAP stanoví témata a cíle evaluace a případně další evaluační otázky nad rámec povinných témat a otázek týkajících se účelnosti, dopadů a udržitelnosti.

b) výběr cílových skupin evaluace

Cílové skupiny evaluace jsou shodné s cílovými skupinami MAP a organizacemi v partnerství MAP. RT MAP ve spolupráci s PS definuje, kdo bude oslovenými respondenty evaluace a jakými nástroji proběhne oslovení cílové skupiny.

c) vytvoření časového plánu realizace jednotlivých evaluací

Evaluátor MAP zpracuje přehledný harmonogram realizace evaluace s přihlédnutím na časové možnosti oslovených cílových skupin.

d) výběr vhodných nástrojů pro evaluaci a stanovení způsobů vyhodnocení

Evaluátor ve spolupráci s RT MAP a s PS definuje konkrétní nástroje pro realizaci evaluace a postup, jak budou získané informace vyhodnoceny a agregovány na území MAP.

e) vyhodnocení evaluačního šetření

RT MAP zpracuje v návaznosti na použité evaluační nástroje výsledky evaluace a stanoveným způsobem je vyhodnotí. Následně zpracuje závěrečná doporučení pro ŘV MAP. Tyto vytvořené podklady poskytne k projednání jednotlivým PS. Výstupy z jednání PS (doporučení k realizaci opatření) spolu s podklady z evaluace projedná ŘV MAP.

Výsledkem evaluace je závěrečná evaluační zpráva (zaměřena na vyhodnocení celého procesu místního akčního plánování ve vzdělávání v daném území mezi lety 2014-2023), která bude diseminována aktérům v území.

4 EVALUAČNÍ DESIGN

Evaluační design určuje, jakým způsobem bude na otázky zodpovězeno, jaká data budou potřeba a jakým způsobem budou tato data sbírána a zpracována. Jako základní nástroje sběru dat a jejich vyhodnocení budou využity zejména tyto metody:

✓ **Desk-research** (analýza stávající dokumentace MAP)

Pro zjištění odpovědí na řadu evaluačních otázek lze využít analýzy již existující dokumentace MAP, jedná se zejména o tyto dokumenty:

- Průběžné a závěrečné sebehodnotící zprávy
- Žádosti o podporu projektů
- Dílčí metodiky

✓ **Dotazníková šetření**

Analýza dokumentace MAP bude následně doplněna dotazníkovým šetřením, které bude zacíleno zejména na členy PS a dále zástupce MŠ, ZŠ a zájmového a neformálního vzdělávání. Zjišťováno bude především to, jaký byl dle nich přínos projektu a jeho jednotlivých aktivit.

✓ **Řízené rozhovory**

RT MAP bude v průběhu procesu evaluace navštěvovat jednotlivá školská zařízení a vést řízené rozhovory s jejich zástupci. Stěžejním tématem opět bude přínos projektu a jeho jednotlivých aktivit. Řízené rozhovory bude evaluátor provádět s bývalými i stávajícími pracovníky RT MAP.

✓ **Jednání PS**

Setkání různých aktérů v rámci jednání jednotlivých pracovních skupin je ideální příležitostí pro zhodnocení celého procesu akčního plánování v území. Členové pracovních skupin mohou posoudit a zodpovědět základní evaluační otázky, případně vznést návrhy na doplňkové dotazy. Coby účastníci některých vzdělávacích aktivit MAP jsou schopni zhodnotit jejich přínos.

5 EVALUAČNÍ KRITÉRIA A OTÁZKY

Místní akční plánování rozvoje vzdělávání bude příjemcem vyhodnoceno přinejmenším z hlediska účelnosti, dopadů a udržitelnosti.

5.1 ÚČELNOST

Účelnost se zaměřuje na vztah mezi intervencemi a jejich výsledky, tzn. hodnotí, zdali realizované intervence splnily svůj účel, tedy zdali a v jaké míře byly naplněny cíle programu, zdali dosažené výsledky přispěly k těmto cílům, zdali a jakých výsledků se dosáhlo. Účelnost bude tedy poměřovat skutečnost (výstupy a výsledky dosažené pomocí intervencí) se stanovenými cíli.

V závěrečné evaluační zprávě pak budou zodpovězeny následující evaluační otázky týkající se účelnosti:

5.1.1 Do jaké míry se v našem území podařilo dosáhnout hlavního i dílčích cílů MAP?

Hlavním cílem MAPů je zlepšit kvalitu vzdělávání v MŠ a ZŠ, zatímco dílčí cíle jsou:

- I. Systémové zlepšení řízení mateřských a základních škol prostřednictvím začleňování dlouhodobého místního plánování jako nástroje ke kvalitnímu řízení škol
- II. Sdílené porozumění cíli: orientace na kvalitní inkluzivní (společné) vzdělávání
- III. Zavádění řešení pro snižování nerovností ve vzdělávání uvnitř škol a v území - dostupnost kvalitního vzdělávání pro každé dítě/každého žáka v inkluzivní škole
- IV. Zlepšení spolupráce s rodiči, zřizovateli a veřejností, zlepšení spolupráce v území a využívání místních finančních zdrojů pro rozvoj vzdělávání dětí a žáků

- *Došlo ke splnění hlavního cíle MAP, tedy ke zlepšení kvality vzdělávání v MŠ a ZŠ?*
- *Došlo ke splnění dílčích cílů MAP?*
  - I. *Zlepšilo se řízení mateřských a základních škol prostřednictvím začleňování dlouhodobého místního plánování jako nástroje ke kvalitnímu řízení škol?*
  - II. *Pomohla realizace projektů MAP sdílenému porozumění – orientaci na inkluzivní (společné) vzdělávání?*
  - III. *Podařilo se zavádět řešení pro snižování nerovností ve vzdělávání uvnitř škol a v území? Podařilo se zpřístupnit kvalitní vzdělávání pro každé dítě / žáka v inkluzivní škole?*

IV. Došlo ke zlepšení spolupráce s rodiči, zřizovateli a veřejností, zlepšení spolupráce v území a využívání místních finančních zdrojů pro rozvoj vzdělávání dětí a žáků?

Cílem evaluace bude zhodnotit, nakolik se povedlo těchto cílů dosáhnout. Případně, jakým překážkám či výzvám realizátoři při jejich naplňování čelili a jak se s nimi vypořádali.

Metody sběru dat/vyhodnocení:

- ✓ desk-research dokumentace projektů MAP
- ✓ řízený rozhovor se členy RT MAP
- ✓ jednání PS / dotazníkové šetření

5.1.2 Co v dosažení těchto cílů bránilo nebo jim naopak pomáhalo?

Evaluace bude v tomto bodě vycházet ze SWOT analýz, které byly součástí akčního plánování. Bude posouzeno, zda se podařilo stavět na silných stránkách a příležitostech formulovaných v rámci SWOT analýz, a nakolik se povedlo eliminovat slabé stránky a vyhnout se hrozbám. Reflektováno bude, že se v průběhu projektu objevily i situace a hrozby, které nebylo možno na začátku procesu plánování předvídat.

Metody sběru dat/vyhodnocení:

- ✓ desk-research dokumentace projektů MAP (zejména průběžných a závěrečných sebehodnotících zpráv, SWOT analýz)
- ✓ řízený rozhovor se členy RT MAP / příp. hlavním manažerem projektu

5.1.3 Do jaké míry se dařilo postupovat v souladu s principy MAP?

Principy MAP byly definovány jako¹:

- spolupráce;
- zapojení dotčené veřejnosti do plánovacích procesů;
- dohoda;
- otevřenost;
- SMART (Specifická, Měřitelná, Akceptovaná, Realistická, Termínovaná);
- udržitelnost a
- partnerství.

---

¹ Principy MAP jsou blíže vysvětleny a rozepsány v Inspiromatu 1_Návaznost na již publikované přílohy a metodické zdroje: https://vedemeskolu.npi.cz/wp-content/uploads/2021/03/inspiromat_1-1.pdf

Úkolem bude zodpovědět otázky, do jaké míry či zda vůbec se povedlo podle výše uvedených principů postupovat (kromě principu udržitelnosti, k němuž se vztahují vlastní evaluační otázky v rámci podkapitoly 5.3). Do úvahy pak budou brány následující otázky:

- *Byly zapojeny do místního akčního plánování min. 3 strany – zřizovatelé (obce, kraje, soukromé subjekty apod.), poskytovatelé (jednotlivé ZŠ a MŠ, případně školská zařízení) a uživatelé (děti a žáci MŠ a ZŠ, rodiče a zaměstnavatelé)?*
- *Byl veřejnosti zajištěn přístup k informacím?*
- *Byli občané aktivně informováni?*
- *Proběhla konzultace s občany?*
- *Byla veřejnost spoluúčastná plánování?*
- *Dohodly se min. 3 strany na prioritách v oblasti vzdělávání v území MAP?*
- *Byly informace o průběhu a výstupech komunitního plánování veřejnosti aktivně předávány v průběhu celého procesu plánování?*
- *Bylo stanovení a realizace priorit dostatečně specifické (tj. s popisem konkrétních aktivit), měřitelná (byly nastaveny indikátory), akceptovaná (projednána v partnerství MAP), realistická (odráží skutečné potřeby území, byly dostupné zdroje, celkově zhodnotit proveditelnost plánu) a termínovaná (aktivity mají svůj jasný termín)?*
- *Byl nastolen princip přátelství? Byli do projektu zapojeni partneři?*

Metody sběru dat/vyhodnocení:

- ✓ desk-research dokumentace projektů MAP
- ✓ řízený rozhovor s RT MAP, příp. hlavním manažerem projektu

U této otázky bude snaha, aby hodnocení bylo rozděleno tak, aby míra fungování procesu přípravy MAP byla rozlišitelná za jednotlivé projekty MAP I, MAP II a MAP III, neboť v každém z nich se mohlo dařit naplňovat principy MAP jinak.

5.2 DOPADY

V rámci evaluace bude zhodnoceno, jaké dopady mělo akční plánování v území². Zodpovězeny budou zejména následující otázky:

5.2.1 Co se změnilo díky akčnímu plánování v našem území?

- *Co vše se v území díky akčnímu plánování za několikaletou realizaci změnilo (ať už v pozitivním či negativním smyslu, záměrně, či jako nezamýšlený dopad)?*

Metody sběru dat/vyhodnocení:

---

² Dopad je změna, která může být důvěryhodně připisována intervenci.

- ✓ desk-research dokumentace projektů MAP
- ✓ dotazníkové šetření
- ✓ řízený rozhovor s RT MAP, příp. členy PS

5.2.2 Co akční plánování přineslo jednotlivým aktérům v území?

- *Jací aktéři ve vzdělávání byli zahrnuti či dotčeni akčním plánováním?*
- *Jaké byly pozitivní / negativní přínosy pro tyto aktéry v důsledku akčního plánování?*
- *Vznikly pro některé aktéry i nějaké nezamýšlené důsledky v rámci akčního plánování?*

Metody sběru dat/vyhodnocení:

- ✓ desk-research dokumentace projektů MAP
- ✓ dotazníkové šetření
- ✓ řízený rozhovor s RT MAP, příp. členy PS

5.2.3 Co přinesla spolupráce s dalšími projekty k naplňování cílů MAP?

- *Došlo v průběhu akčního plánování ke spolupráci i s jinými projekty mimo MAP?*
- *Pokud ano, o jaké projekty se jednalo a co tato spolupráce přinesla?*

Metody sběru dat/vyhodnocení:

- ✓ desk-research dokumentace projektů MAP
- ✓ řízený rozhovor s RT MAP, příp. hlavním manažerem MAP

5.3 UDRŽITELNOST

V tomto bodě bude posouzeno, zda daná aktivita dosáhla / dosáhne cíle pouze dočasně či trvale. Jedná se zejména o to, zda výsledky a výstupy, kterých bylo dosaženo, budou mít trvaní i po skončení realizace projektu. Mezi základní otázky udržitelnosti patří otázky:

5.3.1 Jakým způsobem se v MAP bude pokračovat?

- *Budou nadále i po skončení projektu fungovat vytvořená partnerství, a to i s ohledem na celkovou organizaci (finanční, lidské zdroje, motivaci ke kooperaci apod.)?*
  - *Pokud ano, tak jakým způsobem?*
- *Vyvinul se MAP v něco, co aktéři ve vzdělávání vůbec chtějí udržet, v čem chtějí pokračovat?*
- *Ukázaly se některé aktivity natolik přínosné, že by v nich aktéři chtěli pokračovat bez ohledu na to, zda bude dále plynout financování MAPů z ESI fondů i v dalším programovém období?*
  - *Pokud ano, jak by tyto aktivity financovali?*

- *V kterých částech či činnostech akčního plánování by aktéři naopak již nechtěli pokračovat?*
- *Měli by členové pracovních skupin zájem scházet se a spolupracovat i po ukončení projektu MAP III (bez organizačního zajištění realizátora projektu)?*

Metody sběru dat/vyhodnocení:

- ✓ desk-research dokumentace projektů MAP
- ✓ řízený rozhovor s RT MAP, příp. členy PS
- ✓ dotazníkové šetření – doplňkově

5.3.2 Je plán udržitelnosti MAP realistický?

- *Jaký je plán udržitelnosti MAP?*
- *Jaká rizika mohou ovlivnit plán udržitelnosti MAP?*
- *Dá se těmto rizikům nějak předcházet? Pokud ano, tak jak?*

Metody sběru dat/vyhodnocení:

- ✓ desk-research dokumentace projektů MAP
- ✓ řízený rozhovor s RT MAP, příp. členy PS

6 CÍLOVÉ SKUPINY EVALUACE

Cílové skupiny evaluace jsou shodné s cílovými skupinami MAP a organizacemi v partnerství MAP.

Konkrétně:

- Pedagogičtí pracovníci škol a školských zařízení včetně vedoucích pedagogických pracovníků
- Pracovníci a dobrovolní pracovníci organizací působících v oblasti vzdělávání nebo asistenčních služeb a v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání dětí a mládeže
- Pracovníci organizací působících ve vzdělávání
- Rodiče dětí a žáků
- Veřejnost
- Zaměstnanci veřejné správy a zřizovatelů škol působící ve vzdělávací politice
- Děti a žáci
- Pracovníci organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství

Aktéři jednotlivých cílových skupin byli do projektů aktivně zapojeni prostřednictvím účasti v pracovních skupinách, Řídícím výboru, vzdělávacích aktivitách, setkáních apod.

7 HARMONOGRAM REALIZACE EVALUACE

Níže je načrtnut hrubý plánovaný harmonogram procesu evaluace v území. Samotná realizace evaluačního šetření je plánována do konce června 2023, následně by došlo k finalizaci Závěrečné evaluační zprávy. Ta bude poté předána k projednání PS a ŘV MAP.

Činnost	Popis činnosti	Odhadovaný termín realizace	Zodpovědná osoba / Dotčené skupiny
Příprava evaluačního plánu	<i>rekapitulace cílů akčního plánování, stanovení evaluačních otázek, designu, cílových skupin a harmonogramu evaluace</i>	Červen-prosinec 2022	evaluátor, RT MAP
Realizace evaluačního šetření	<i>realizace nastavených procesů dle evaluačního plánu + zpracování dat</i>	leden 2022 - červen 2023	evaluátor, RT MAP / PS, zástupci cílových skupin projektu
Tvorba Závěrečné evaluační zprávy	<i>zpracování výsledků evaluace a zodpovězení evaluačních otázek</i>	červenec / srpen 2023	evaluátor, RT MAP
Projednání závěrů evaluační zprávy	<i>projednání výstupů v PS, následně v ŘV</i>	srpen / září 2023	RT MAP, ŘV, PS

8 VÝSLEDEK EVALUACE – ZÁVĚREČNÁ EVALUAČNÍ ZPRÁVA

Výstupem evaluace bude Závěrečná evaluační zpráva, která bude obsahovat krátký popis situace v území před akčním plánováním, cílů MAP (co měl změnit) a mechanismu, jak těchto cílů mělo být dosaženo (teorii změny). Závěrečná evaluační zpráva shrne výsledky šetření, zodpoví otázky stanovené v evaluačním plánu a bude v ní popsán postup, jak byly tyto odpovědi získány.

Struktura závěrečné evaluační zprávy bude zhruba následující:

1. Manažerské shrnutí
2. Stručná metodologie (popis způsobu sběru a zpracování dat potřebných k zodpovězení evaluačních otázek, jaké jsou limity těchto dat z hlediska spolehlivosti, validity či objektivity, jak byla zajištěna nezávislost atd.)
3. Evaluační zjištění (odpovědi na evaluační otázky)
4. Doporučení

Závěrečná evaluační zpráva bude nejprve připomínkována, příp. doplněna členy RT MAP, následně předána k připomínkování PS a poté ke schválení ŘV. Závěrečná evaluační zpráva bude následně diseminovaná jednotlivým aktérům v území.

9 Použité zkratky

ESI fondy	Evropské strukturální a investiční fondy
MAP	Místní akční plán rozvoje vzdělávání
MŠ	Mateřská škola
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
PS	Pracovní skupiny
RT MAP	Realizační tým MAP
ŘV	Řídící výbor
SO ORP	Správní obvod obcí s rozšířenou působností
ZŠ	Základní škola